

מסורת הש"ס

(א) (מגילה ג.) (ב) [שם
ע"ש הוי"א.] (ג) (מכובות
ק"ב: פירוש ב"אם שוודים
על ארץ ישראל ועל
שוודים אחרים ושודדים
התשודדים ושורא עמון.
ע"ד ערך ג' ד'
ע"ד בילקוט חזקוני פרק
(ד) [שבת ק"ג:] (ה) שבת
ק"ג. ב"ק ז"א: (ו) [ויג'י
היטב (תוס') שבת ק"ג:
ה"ב שבת ב"מא' ופרש"י
דחתה שנייה גדולים בלשון
ובגרם' אחת וארץ ישוב
למלך.] (ז) [לעני ג' ויש"ן.
(ח) ודעל"א.]

גליון הש"ס

דש"י ד"ה גיורא וכו' לאו
עשירי הוה. וזנחיי פרשת
יתרו לעשרה דורות
ממלכים בן חס עד יתרו:

הגהות הגר"א

[א] גמ' שומר מה מליל.
י"ב לא אחא בזוקר. כן גי'
רש"י: **[ב]** שם אמר רב.
י"ב פפא: **[ג]** שם תגלת
פלגסר. י"ב פלסר פלגסר
וזה קדרון פול תגלת פלגסר
(מ"ב טו) תגלת פלסר (שם
טו) תגלת פלגסר תגלת
פלגסר (דכ"א ה) שלגתוססר
סרגון אספסר (ויזח א"י
למה שדחק רש"י בד"ה
אספסר):

מוסף רש"י

דאירער נביאי. שמענא
 תפלה על שכליומן על מוס
 וסוף אל שפלה לשרא
 שום נזואה (נזילה ג.)
 מאי טעמא איבערוע.
 דמיון קהל ארס חרדה
 גדולה נפלה עליהם ויברכו
 שבעה ויחידיו.
 ש ל כל אדם על מלטה
 (שם) לישעיהו. חלה (שם).
 רבו ויבדו ירדויו.
 שולס אחר שולס
 (שם) וכלב ויבדו. תחת
 בבור וכלב בבור ממש.
 צן לר יוחנן צן לרסא נסן
 שרף. אלה לר יוחנן שמע
 תחת כבור מן ממש
 רגילו. נסן מחמם, וכדור
 נסן נגדו, ורסא
 נגדיהם על חיליות של
 סמריני קיד יקול ארס
 נגדיהם, שרפס, ורסא
 שמע תחת נסן
 חליפס, נסן יסל ממש
 שור. ממש דרסא על קרי
 נלמיהם שבעה, לכן שרפ
 כבור חייט גוספ, ורסא
 כבור ממש שרפס ורסא
 יסל ארס ורסיהם קידק ארס
 (חורר חרד).

אינהו עדיפי מיניה וכו'. איידי דגרררר בעלמא קתני הכא ומילתא
באפי נפשה היא וברוב ספרים אינה כמובא: "מ"ט איבעוט. דכתיבט)
אצל חרדה גדולה נפלה עליהם: (לנשוף. לדלוג: במקום הענופה.

דלחא מתי קרי: לימא הכי. לחש כלומר
שצבינת למרבה המשרה סתום
לכך נסתם לומר נסתמו הדברים
שעלו במחשבה ולא נעשה. ל"א
שציקש הקצ"ה לסתום צרותיה של
ישראל שצקש לעשות משיח. ומורי
רבי פירש לפי שנסתם פיו של חזקיה
ולא אמר שירה: כל הנסים הללו.
ששנינו מסתרינו ונתרפא מחליו: שר
העולם. מלאך שכל העולם מסור
בידו: שמענו בני לדיק. שר העולם
ששומר עשה צביונו של דיק: רוי לי
רוי לי. נסתרות שלי ואני יודע
על מה מעבד: אמר נביא חזי לי
על מה. יצא משיח: עד דלתי בזווי
בזווי דבווי. עד שנכנסו שונאי ישראל
כמה פעמים: שר הרוחות. שהנשמות
נפקדות אלו והיינו משא דומה כך
לאמר דומה אלי קורין הרוחות על עסקי
שעיר עז ואומר לי שומר מה מלילה
הקצ"ה שהוא שומר מה אומר מן
הגלות שהוא כלילה: שומר מה מלי.
מה דבר מתי קרי הגאולה מלי זה:
דלחא כתיב זה וכוון. אמר להם השר
כך אמר שומר הקצ"ה אתא צקר
גאולה כזה וגם לילה אצל מתחלה
תהיה גלות הרבה. ל"א שגאלו ויצנה
מקדש שני ויחזרו ויגלו גלות זה. ל"א
וגם לילה לרשעים וכן תרגומו מוכיח
לית אגר לדיקא ואת פרענות
לרשיעא: אם נצטיון. אם תצטקשו
להגאל: צעיו. צקשו רחמים: שוכו.
בצתסובה ואמיו לגאולה: גנאי הוא.
דבר מגונה עשו: חרצ חדה. שכל
דאת עצמו ונתעיר: חרודין חרודין.
קמטין קמטין שהיה מיצר מאד על
מפתל מזרים: גיורא עד עשרה
דרי. הכי הוא משל בני אדם ומיהו
ל"א שערך רוס: פלא

וסייעתו שלא אמרו שירה עד שפתחה הארץ ואמרה כיוצא בדבר אתה אומר⁵ ויאמר יתרו ברוך ה' אשר וישעים ריבוא שלא אמרו ברוך עד שבא יתרו ואמר ברוך על בשרו ושמואל אמר שנעשה חדודים חדודים כל בשר לא תבזה ארמאי קמיה⁷ לכן ישלח האדון ה' צבאות בשר שיש לו שמונה שמות ויפרע מסנחריב שיש לו שמונה המשרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור א חזקיה שחזק את ישראל לאביהם שבשמים סנחריב¹² פול¹³ סרגון (סרגין)¹⁴ אסנפר רבא ויקרא והאיכא כלפי מעלה א"ר יוחנן מפני מה זכה אותו רשע ל של ארץ ישראל שנאמר¹⁵ עד בואי ולקחתי אתכם היה וחד אמר מלך טיפש היה למאן דאמר מלך משקרת ומאן דאמר מלך טיפש היה אם כן מאי ורבי חנינא אמר להרי סלוג אבל ישראל ספרו בגי ארעין כי מטו עלמין אמרו בעלמין כי מטו שוש תר אש א"ר יוחנן תחת כבודו ולא כבודו ממש¹⁶ כי ה אמר תחת כבודו ממש כשריפת בני אהרן מה להלן קיים תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה פרעה שחזק

וַיֹּצֵא אֶל גִּבּוֹר אֲבִי עַד שֶׁר שְׁלוֹם: שְׁחִיזָה יִשְׂרָאֵל הַעוֹשֶׂקִין בְּחִמּוֹהּ
כְּדִלְקָמֶן [ע"כ:] טַגְלָה פֶּלֶאסֶר. שֶׁסְּ אֶחָד הוּא דִּכְתִּיב יְמֵי פֶקַח בֶּן
רַמְלִיָּה [מ"ב טו] בָּהּ טַגְלָה פֶּלֶאסֶר מִלֵּךְ אֲשׁוּר: אֲסַנְפֶּר. חֵד רַבָּא חֵד וִיקִירָא
לְפִי מַעֲלָה. כְּדִלְקָמֶן שְׁחִיזָה ע"י מִלְּאָךְ: אֶל אֶרֶץ כְּאַרְצֵכֶם.

מקרים. שהרי אין ארץ מעולה הימנה ולכן לא אמר מוטבת מארצכם: **לפיכא אגלינהו.** סנחריב לעשרת השבטים דכתיב (מלכים ב' יח) וינחם צחלה ובחצור נהר חזן וערי מדי הי יניהו אותן מקומות: **אכל ישראל.** אגלינהו סנחריב ספרו בגנותה של א"י דכי מנו לאותו המקום ששמו שוש אמרו שו"א לארעין זאת הארץ שו"א לארצנו וכשצאו למקום ששמו עלמין אמרו כי עלמין זה המקום שזה לירושלים שנקראת צית עולמים: כשצאו למקום ששמו שוש תרי אמרו על חד תרין כלומר זה יפה פי שנים ממקומנו. ועל שם כך נקראו כל אותן מקומות כך: **ה"ג סנחריב כדורו ולא כדורו ממש.** כדורו ממש משמע כדורו וגיפוף תחת כדורו משמע תחת הגוף והבשר כלומר נשמה שצתק הגוף והשתא אמר תחת כדורו ולא כדורו ממש נשמה שצתק הגוף אלא האי כדורו היינו כדוריו לתחת כדוריהם נשרפו וכי האי דרבי יוחנן וכו' דכל הגוף נשרף תחת הכדורים. ולא גרסי' תחת כדורו ולא תחת כדורו ממש דמשמע דמקרא נפקא ליה דהאי תחת כדורו לא תחת כדורו ממש ומיהיבא תיפוק ליה האי אכל השתא דדרשא בעלמא דריש ליה: **סנחריב כדורו ממש.** תחת גופו ממש שהגוף קיים ושמה נשרפת: **עלמנו.** הוא עלמנו ולא ע"י שליח לא היה ציווי כל כך ולכן הקצ"ה כמו כן נפרע ממנו בעלמנו ולא נחביים כל כך דליתו דומה מתבייש מן הגדול למתבייש מן הקטן: על

ר מה מלילה שומר מה מליל [א] ⁴ אמר שומר אתה בקר
נינו שובו אתיו תנא משום רבי פפייס גנאי הוא לחזקיה
יירה שנא' מכנף הארץ ומירות שמענו צבי לצדיק וגו'
ציל אתכם תנא משום רבי פפייס גנאי הוא למשה
ה' ⁶ יחד יתרו רב ושמואל רב אמר שהעביר חרב חדה
אמר רב ⁷ ⁸ [ב] היינו דאמרי אינשי גיורא עד עשרה דרי
שטמנו רזון מאי במשמנו רזון אמר הקב"ה יבא חזקיהו
טמות חזקיה דכתיב ⁸ כי ילד לנו בן ניתן לנו ותהי
עד שר שלום והאיכא חזקיה שחזקו י"ה דבר אחר
כתיב ביה [ג] ⁹ תגלת פלאסר ¹⁰ פלאסר ¹¹ שלמנאסר
סחריב שסחתו ריב דבר אחר שסחוניחר דברים
ותו אסנפר רבא ויקרא מפני שלא סיפר בגנותה
אל ארץ כארצכם רב ושמואל חד אמר מלך פקח
ח היה אי אמינא להו עדיפא מארעייכו אמרו קא
בותיה להיבא אנלי להו מר זוטרא אמר לאפריקי
תה של ארץ ישראל כי מטו שוש אמרי שויא כי
אמרי על חד תרין ¹² ותחת כבודו [יקד] יקוד כיקוד
דבי יוחנן קרי ליה למאני מכבודי ¹³ רבי אלעזר
שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף
בעצמו נפרע הקב"ה ממנו בעצמו סנחריב שחירף

צד.

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

תורה אור

1. למרבה המשךה
ולשלוש אין עין על כסא
וידע לומר ממלתכו לך אבא
אתה ולסעדה במשפט
וביצקיה מעמה ועד
עולם קנא ? וצבאות
תעשה זאת:
ישעיהו ט ו
2. מכנה תאריך וזמרת
ששבענו בלך לציריק ואמר
לך לך לך לך לך לך לך לך
בגדים בגדו ובגד בגדים
בגדו: ישעיהו ט ז
3. משא דמקא אלי כרא
משעיר שמר מה מלקלה
שומר מה מולד:
ישעיהו כא יא
4. אמר שמר אתה כפר
לך לך לך אתה תבקיין
בגים שיהא אתה:
ישעיהו כא כב
5. ואמר יתרו ברוך ה
אשר הציל אתכם מיד
המצרים ומיד פרעה אשר
הציל את העם מתחת י
שמות י ח
6. ויחיד יתרו על כל
השוכנים בפרץ עשה ה
לישראל אשר הצילו
ממצרים:
שמות י ח
7. לכן ישלח הארון ה
צבאות כבודי וקוץ
ותחת כבודי משקני י
ישעיהו י ח
8. כי בלך ידלנו בן נתן
כלנו ותהי המשקה על
שכמו וקארש שמו שלא
יועץ אל גבור אביעד שר
ישעיהו ט ה
9. בימי פקח מלך
ישראל:
שפארס מלך אשר וקח
את עין ואת אבל בית
מעבדה ואז ינזח את
קדש את חצור ואת
הנלעד ואת הנלחיל כל
ארץ נפתלי ויגלם
אשריו:
מלכים ב ט כט
10. וזבא עזי תלת
פלואסא מלך אשר ויצר
לך ואת חוקו:
דברי הימים ב כח
11. עזי אשר
שלמנאסר מלך אשר
וידע לו הושע עד ויב
ל מחנה: מלכים ב ח
12. בא פול מלך אשר
ותה הארץ ויתן מנחם
לפול אתה כפר חק
לדמות דין אתו לתחזיק
הממלכה בן:
מלכים ב ט ו
13. בשנת בא חרתן
אשר שלח את
סרגון מלך אשר וילתם
באשדוד וילכדה:
ישעיהו א כ
14. ושאר אמאי די הגלי
אספספר וקארש
והותבת המו בקרדי
שמרון ושאר עבר נהרה
יבנה:
עזרא ד כ
15. עד באי לקצתי
אתכם אל ארץ בארצכם
ארץ דגן ויתוש אשר
לכם וירמיתו וקארש
ותבש ויהי ולא
תתורו ואל השמעו אל
חזקיהו כי יסית אתכם
למאור ה צללים:
מלכים ב י ח